

PATIENTINFORMATION: MALIGNT MELANOM

Malignt Melanom är den femte vanligaste cancerformen hos män och kvinnor i Sverige. Det är en cancer som utgår från pigmentcellerna som bildar melanin - vårt kroppsegna pigment. Vanligen uppstår Malignt Melanom i huden, men de kan även drabba ögon och slemhinnor (t ex anus, vulva/ vagina).

Det finns ett flertal ovanliga former av Malignt Melanom men de fyra vanligaste är:

- Superficiellt spridande melanom (se bilder på dermis.net)
- Nodulärt melanom (se bilder på dermis.net)
- Lentigo maligna melanom (se bilder på dermis.net)
- Akralt lentiginöst melanom (se bilder på dermis.net)

Malignt melanom in situ är ett förstadium till Malignt melanom och Lentigo Maligna är ett förstadium till Lentigo maligna melanom.

Orsaker

Exponering för solen eller artificiella ljuskällor (solarium) är den viktigaste förklarande faktorn till utveckling av Malignt Melanom. Att en blek vinterhud utsätts för kraftig sol under en solsemester och brännskador av solen har visat sig vara de huvudsakliga orsakerna till utveckling av Malignt melanom.

Riskfaktorer för att utveckla Malignt Melanom:

- Blek hud
- Stor mängd pigmentnevi (bruna födelsemärken)
- Multipla stora nevi
- Familjärt melanom (genetisk)
- Tidigare Malignt Melanom hos samma individ
- Xeroderma pigmentosum (ärfdig sjukdom som gör att man inte kan läka solskador i huden)
- Hämmat immunförsvar efter organtransplantation
- Gigantiska kongenitala melanocytära nevi (s k medfödda baddräcksnevi)

Uppsök Hudläkare

Ett tidigt tecken på Malignt Melanom kan vara att en ny pigmentförändring har dykt upp i huden eller att ett befintligt födelsemärke börjar växa, ändra färg eller ändra form. Har födelsemärket hunnit bli sårigt är det bråttom. Om du upplever något av dessa tecken bör du bli undersökt av Hudläkare med dermatoskop samt eventuellt skära bort eventuell misstänkt hudförändring för vävnadsprov.

Solskydd

För att minska risken och takten för att nya liknande hudförändringar skall uppstå bör man skydda sig från solen. Starkast är solen mitt på dagen mellan kl. 11:00 – 14:00. Vistas gärna i skuggan. Bäst skyddar man sig med kläder och hatt. Tätt vävda kläder skyddar mycket bra. Kroppsdelar som inte kan täckas av kläder får man komplettera med solkräm. Solkrämen bör ha minst solskyddsfaktor 30, vara märkt med UVA-symbol samt vara behaglig för dig att använda. Stryk på riklig mängd och upprepa under dagen samt efter bad. Undvik att sola i solarier.